

El govern, els partits, i les CCAA se'n van Nord enllà

Al mes de setembre de 1989, Felipe González liavors president va sorprendre en part l'opinió pública espanyola, i de passada els partits de l'oposició, avançant les eleccions generals per al 29 d'octubre. La justificació oficial d'aquesta important decisió fou que el Mercat Únic Europeu es tirava al damunt i que calia un govern fort, no sotmès als atzars electorals per tal d'afrontar aquest repte decisiu. És clar que hi havia altres raons de partit, però ni es van fer públiques, ni foren aduïdes en el debat posterior. Europa en tenia la culpa. En el debat d'investidura el 4 de desembre i en la posterior moció de confiança el 5 d'abril, el renovat president González va repetir que la construcció europea i la preparació de l'estat espanyol per a encaixar en la nova CE havien de ser els eixos de la nova legislatura, en la qual el PSOE tenia una posició hegemònica, però menys que en les dues legislatures anteriors. En aquestes dues ocasions Felipe va afegir al discurs una proposta de pacte amb els partits parlamentaris, a fi d'empènyer un procés molt complicat i difícil amb la màxima eficàcia possible.

Sis mesos després, no s'havia fet pràcticament res de tot això, i totes les autoritats i tots els experts manifestaven una gran preocupació pel retard. Les impugnacions electorals, la repetició d'eleccions en alguna circumscripció, la situació parlamentària de HB i l'assassinat de Josu Muguruza, els escàndols Guerra i Naseiro, els pressupostos, els viatges, etc., han fet que de l'única cosa que no s'hagi parlat fins ara hagi estat la reforma de la CE i la seva incidència sobre la vida espanyola. Solament la Comissió d'Exteriors ha mantingut alguna conversa amb el ministre d'Afers

Estrangers sense cap conseqüència pràctica. La preocupació era cada vegada més gran, i així ho denunciava al mes d'abril en el ple del Congrés el portaveu del Grup Parlamentari Català, Miquel Roca, quan es queixava de la gran atenció que esmerçava la política i la informació sobre els escàndols esmentats i el silenci que hi havia sobre els fets europeus, començant per la reunificació alemanya i el canvis a l'Europa de l'Est. A primers de maig alts càrrecs de l'administració central, com els secretaris d'Estat Pedro Solbes i Apolonio Ruiz Ligeró, feien pública la seva angoixa. Segons ells, aquests tres anys d'expansió econòmica han fet que els cercles empresarials i professionals espanyols s'hagin bolcat en el mercat interior, estatal, el qual no només absorbeix la producció pròpia, sinó que n'importa en grans quantitats. Llevat de les multinacionals, molt pocs empresaris espanyols saben què és això de competir de debò amb els fabricants i els productes de l'altra banda dels Pirineus. I el que és pitjor, grassos com van aquests anys de beneficis, no es preo-

cupen del que els està a punt de caure al damunt.

UNA CAMPANYA ENCORATJADORA

Per poder omplir la papereita el govern va aprovar al mes de gener una campanya institucional de caire informatiu, a la qual s'han de sumar els interlocutors polítics i socials. La campanya no va ser endegada fins al mes de maig i amb un desmenjament molt palès de l'administració, amb alguna relativa excepció. Sense pressupost, amb una infraestructura molt reduïda i depenent de la col·laboració d'un sector privat escassament motivat pel tema europeu, la campanya tindrà poca incidència real, si no és reactivada d'una manera més seriosa.

Les coses es van començar a moure el dia 21 d'aquest mes. El ministre per a les Administracions Públiques, Joaquín Almunia, es va reunir amb consellers de les 17 Comunitats Autònomes per crear mecanismes de coordinació entre la Comissió Europea, el govern estatal i els consells executius autonòmics. Era un vell problema, molt mal resolt fins ara, i que ha provocat nombroses disfuncions i polèmiques. La informàtica, i concretament l'accés amb certes limitacions al banc de dades comunitàries que elabora la Secretaria d'Estat de Relacions amb la CE pot agilitar i millorar enormement la comunicació

entre els tres nivells administratius. Això ha de servir per a accedir més i millor als recursos oferts des de Brussel·les, per a evitar els requeriments comunitaris, i sobretot per a conèixer les posicions respectives més clarament. En segon lloc, govern central i CCAA celebraran reunions periòdiques amb una certa freqüència per fer que les autonomies participin en la configuració de les decisions espanyoles sobre la CE. Els uns i els altres han abandonat definitivament aquell cèlebre document anterior a 1986 amb el qual volien regular aquestes relacions a l'alemanya, model que no es va poder implantar a l'Estat de les Autonomies pel seu esperit harmonitzador.

Aquesta vegada sembla que les CCAA van sortir més satisfetes, ja que el sistema de reunions periòdiques entre el ministeri del ram i els consellers corresponents ha donat bon resultat en nombroses conferències sectorials.

EL CONSENS

Esperonat per aquest consens autonòmic, el president Felipe González es va reunir l'endemà mateix amb els líders dels partits parlamentaris, excepte els del Grup Mixt, que es van sentir discriminats. També en aquest cas va funcionar el consens i es van prendre algunes deci-

sions de principi que poden servir de base per a futurs treballs de la Comissió

Mixta Congrés-Senat, que és la que ha d'encarrilar les converses i negociacions a escala estatal. Fins i tot l'oposició més dura, com la d'IU-IC o la del PP, es va mostrar satisfeta pels resultats de la inesperada cimera. L'acord significava que els partits estan disposats a partir d'ara a donar preferència als temes europeus per preparar el país amb vista al trasbals del 1993.

La rapidesa amb què es va aconseguir el consens a escala autonòmica i a escala polític-partidista, demostra que totes les forces polítiques estaven aterrades per la pèrdua de temps que hi ha hagut, per la inutilitat de certes polèmiques, com la de tupinades electorals, i per la imminència del Mercat Únic Europeu i l'aplicació de l'Acta Única Europea. Per a alguns pràcticament tot el futur pròxim de l'estat espanyol depèn de la situació en què quedi situat dins de la renovada Comunitat. Que les coses estan que bufen per aquest costat ho prova que dijous passat la Comissió Mixta ja va designar tres ponències de treball, que estudiaran la posició espanyola en qüestions com la unió monetària i fiscal. Feia anys que no es veia tanta diligència parlamentària... cap al Nord.